

Kresťanský robotník (1920 – 1921)¹

Ján DŽUJKO

Krajinská kresťansko-socialistická strana bola v medzivojnovom období najsilnejšou stranou maďarskej menšiny na Slovensku. Presadzovala opozičnú konzervatívnu politiku s akcentom na negatívny vzťah k československej štátnosti. Svoj vplyv v jednotlivých vrstvách spoločnosti sa snažila získať aj zakladaním rozličných socioprofesionálnych a odborových organizácií. V Košiciach, kde bolo po Bratislave jej druhé najsilnejšie centrum, založila *Hospodársky zväz remeselníkov* a *Krajinský zväz kresťanských remeselníkov*. Tu vydávala pre svojich sympatizantov na východnom Slovensku a Podkarpatskej Rusi aj periodiká *Kresťanský robotník* (1920 – 1921), *Lud* (1921) a *Tabakový robotník – Dohánygyári munkás* (1924 – 1938).

Kresťanský robotník začal vychádzať v Košiciach 24. októbra 1920 s podtitulom *Organ kresť. soc. hospodárov a robotníkov*. Zodpovedným redaktorom bol Štefan Ványai a majiteľom a vydavateľom Július Fleischmann. Časopis sa tlačil na 4 – 8 stranách v knižtlačniarni Sv. Alžbety. Príspevky v týždenníku boli písané v slovenskom jazyku. Postupne sa v periodiku sformovali tieto rubriky: *Besednica*, *Čo nového v republike?*, *Čo nového vo svete?*, *Chýrnik*, *Poznámky*, *Roľníkom*, *Sociálny a hospodársky obzor*, *Týždenné listy*, *Vnútorne veci*, *Zahraničné zprávy*.

Týždenník chcel na svojich stránkach Slovákov na východe krajiny vzdelávať v politickej, hospodárskej a sociálnej oblasti, a to na kresťanskom základe. Plánoval tiež presadzovať kresťanskú spravodlivosť, statočnosť a mravnosť ako hodnoty, ktoré mali prispieť k lepšiemu riadeniu štátu. Ideálom pre všetkých mal byť kresťanský socializmus, ktorý bol protiváhou bolševizmu.

Z obsahovej stránky sa periodikum venovalo najmä politickému daniu v regióne, aktivitám Kresťansko-socialistickej strany, ale aj činnosti jej rozličných odborových organizácií. Negatívne reagovalo najmä na Československú sociálnodemokratickú stranu robotnícku a Slovenskú ľudovú stranu. Okrajovo sa zaoberalo aj zahraničnopolitickým daniám.

1 Príspevok vznikol v rámci projektu APVV-19-0058 *Multietnicita a multikonfesionálnosť a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)*.

Mnohé z príspevkov boli písané agresívnejším a radikálnejším štýlom, čo dokazuje skutočnosť, že takmer každé číslo periodika bolo cenzurované.

Noviny chceli osloviť nielen robotníkov, ale aj roľníkov. Tých nemal pomýliť názov periodika a z toho dôvodu redakcia zvažovala zmenu jeho názvu na *Národ*. Napokon 13. marca 1921 vyšiel časopis s názvom *Ľud*, aby zdôraznil, že chce byť tlačovým orgánom nielen robotníkov, ale aj slovenského ľudu a to v kresťanskom duchu. Ani táto zmena však periodiku zásadne nepomohla a v novembri 1921 zanikol.

Použitá literatúra:

Kresťanský robotník (1920 – 1921)

DŽUJKO, Ján. Prehľad po slovensky písaných novinách a časopisov vychádzajúcich na východnom Slovensku v rokoch 1919 – 1938. In *Annales historici Presovienses*, roč. 8, 2008, s. 138 – 154. ISSN 1336-7528.

KIPSOVÁ, Mária a kol. *Bibliografia slovenských a inorečových novinách a časopisov z rokov 1919 – 1938*. Martin : Matica slovenská, 1968. 1074 s.

LIPTÁK, Lubomír. *Politické strany na Slovensku 1860 – 1989*. Bratislava : Archa, 1992. 312 s. ISBN 80-7115-029-0.